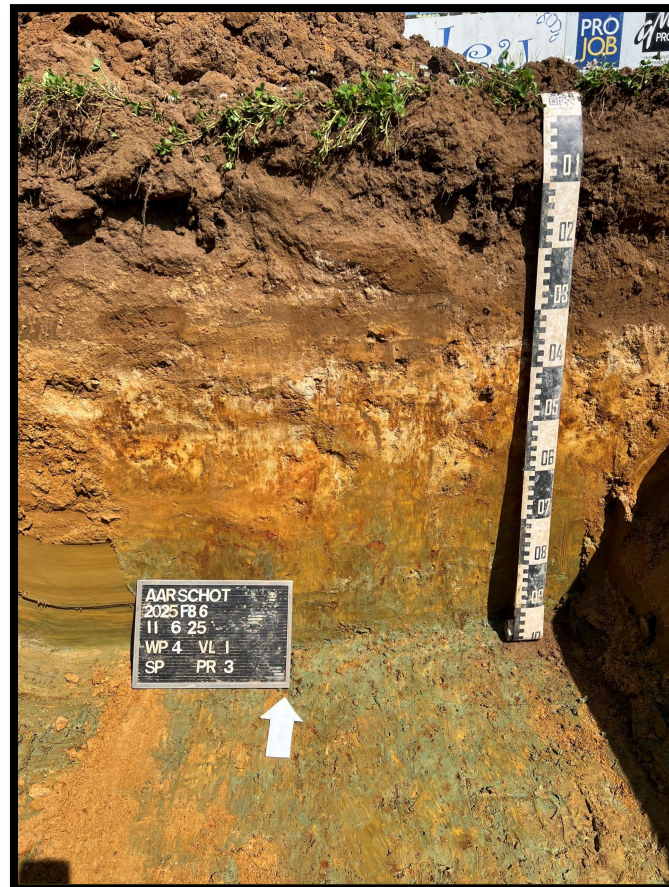

Nota
Uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem
Aarschot – Laaksite (Fase 2)

Programma van Maatregelen

Ons kenmerk :	ORTEC2400533
Auteurs :	Jules Meganck Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag :	28 juli 2025
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2025F86
Wettelijk depot :	D/2025/15.001/82

Coverfoto: overzichtsfoto op terrein Profiel 3 (PR3)

Auteurs & autorisatie:

Jules Meganck

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00004)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2025/15.001/82

INHOUDSTAFEL

Deel 3: Programma van maatregelen	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
2 Gemotiveerd advies.....	6
3 Programma van maatregelen	9
Ondertekening.....	10

Deel 3: Programma van maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode Onroerend Erfgoed	2023B299 (Bureauonderzoek; ID: 26803), 2023C5 (Landschappelijk bodemonderzoek) 2024G171 (Proefsleuvenonderzoek – Fase 1) 2025F86 (Proefsleuvenonderzoek – Fase 2)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Locatie	Provincie: Vlaams-Brabant Gemeente: Aarschot Adres: Grote Laakweg (Fig. 3.1)
Kadastrale gegevens	Aarschot, afdeling 2, sectie G, perceel 153E
Bounding Box	Punt 1: X = 182526, Y = 186968 Punt 2: X = 182653, Y = 187067
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	65 408 m ² (Totale oppervlakte) 7 730 m ² (Proefsleuven Fase 2)
Einddatum bureauonderzoek	28 juli 2025
Relevante termen¹	Proefsleuven; Vlaams-Brabant; Kempen; Holocene klei; eolische afzettingen.

¹ <https://thesaurus.onroenderfgoed.be>

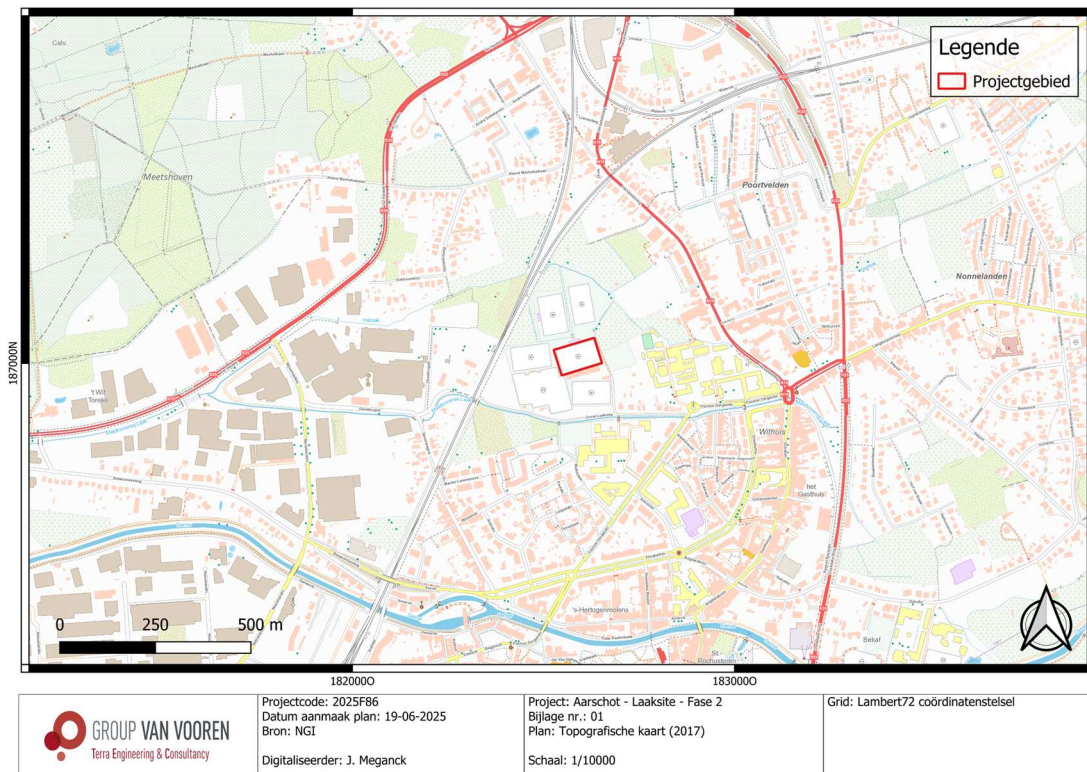

Fig. 3.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© NGI).

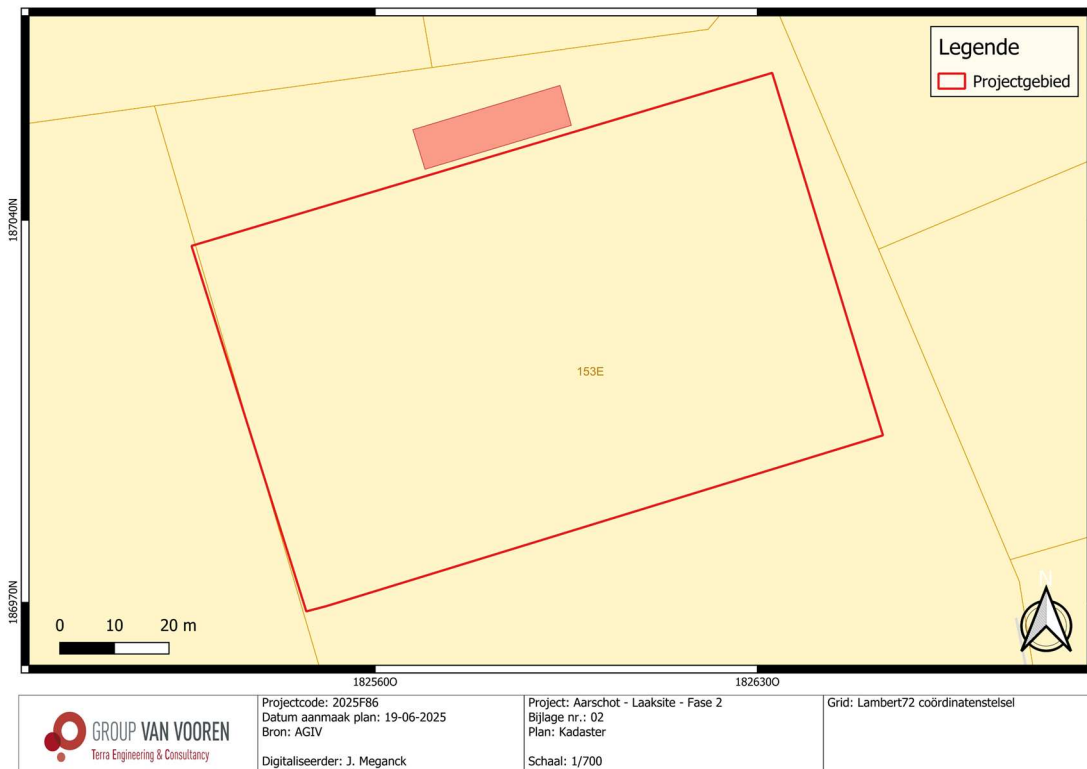

Fig. 3.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 3.3: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

2 Gemotiveerd advies

In juli 2023 werd er door het agentschap Onroerend Erfgoed akte genomen van een archeologienota (ID 26803) naar aanleiding van een aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handeling voor een terrein in Aarschot. De geplande werken omvatten de totale herontwikkeling van de Laaksite te Aarschot. Het terrein, dat nu in gebruik is met voetbalvelden en weilanden, zal voorzien worden van hernieuwde voetbalvelden met natuurgras en kunstgras, een sporthal met omliggende verhardingen, een BMX parcours, een BMX pumtrack, een kijkheuvel, basketbalpleinen, een speel- en fitnesszone, een parking, en meerdere groenzones voorzien met wadi's. Daarnaast zullen bestaande grachten geherprofileerd worden, zullen nieuwe afwateringsgrachten aangelegd worden en zal een groot deel van de sportterreinen voorzien worden van drainagebuizen.

De verzamelde aardkundige, historische en archeologische gegevens uit het bureauonderzoek leiden tot de vaststelling dat er een hoog archeologisch potentieel is ter hoogte van het projectgebied voor waarden uit de Steentijd en een eerder laag archeologisch potentieel voor sporen van de Metaaltijden t.e.m. de Nieuwe Tijd. Desalniettemin laat het bureauonderzoek niet toe om de volledige afwezigheid van archeologische grondsporensites volledig uit te sluiten. Een landschappelijk bodemonderzoek overheen het volledige onderzoeksgebied werd vooropgesteld om af te toetsen in welke mate de bodem bewaard is en of er zich een bewaarde paleobodem bevindt. Indien het terrein voornamelijk uit verstoorde en vergraven gronden bestaat, zij het door recente nivelleringsen of alluviale afzettingen, kan het terrein vrijgegeven worden zonder een vervolvoonderzoek met ingreep in de bodem. Bij het aantreffen van een bewaarde paleobodem, dienen de verdere onderzoekstappen van het steentijdtraject opgestart te worden. Aanvullend zal het landschappelijk bodemonderzoek ook relevante informatie verschaffen over

de dieptes van eventuele archeologische niveaus. Deze informatie zal leiden tot een correctere impact bepaling van de geplande werken.

Uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er één pedogenetische zone aanwezig is ter hoogte van het projectgebied, namelijk een zone bestaande uit A/C-profielen. De diepte van het eerste archeologisch niveau verschilt onderling sterk, maar het valt wel op dat van zuid naar noord de diepte sterk afneemt. Wanneer rekening gehouden wordt met de geplande werken en de hieraan gelieerde verstoringsdieptes, kan enkel het zuidelijke parkeerterrein ten zuiden van de Grote Laak vrijgesteld worden van vervolgonderzoek. De aanleg van de parking reikt immers slechts tot een maximale diepte van 45 cm-mv, terwijl de 1C zich op een diepte van 75 cm-mv bevindt. Voor het volledige overige deel van het projectgebied ten noorden van de Grote Laak, vormen de geplande werken wel een bedreiging voor het bodemarchief. Over het algemeen situeert de 1C-horizont zich hier op een diepte van ca. 35 cm. Ook de heraanleg van de voetbalvelden met een bodemingreep van 45 cm-mv vormen een bedreiging.

Boringen 24 en 26 leverden namelijk een Holoceen kleipakket (1C) op van ca. 20 cm dat een onderliggend eolische pakket (2C) afdekt. De sterke gleyverschijnselen in het eolisch zand doen vermoeden dat dit van Vroeg-Holocene/Laat-Pleistocene (Tardiglaciale) oorsprong is. In ieder geval gaat deze 2C afgezet zijn in een droog, stabiel en open milieu waarbij tijdens een bepaalde periode geen dynamische rivierbedding ter hoogte van de boorlocaties aanwezig is geweest en waar de wind vrij spel had. Dit vormt paleolandschappelijk een gunstige situatie voor het mogelijks aantreffen van high density sites van jager/verzamelaars aangezien dit mogelijk in verband te brengen is met een Pleistocene duin of donk. Tijdens het Holoceen is dit eolisch materiaal afgedekt door een homogeen pakket alluviale klei, typisch te linken aan komgronden. Boringen 17 en 18 kunnen hiermee verder in verbinding gebracht worden, maar de alluviale klei is hier afwezig, mogelijk als gevolg van de 20ste-eeuwse nivelleringswerken. Naar verwachting toe van Steentijd artefactensites geldt voor deze zone zowel op vlak van aanwezigheidspotentieel als conservatiefactoren een hoge verwachting. Het kleialluvium op dit eolisch zand kan als een gunstige afzettingsconditie beschouwd worden met mogelijk een bewaard fossiel loopvlak van een interessante paleo-landschappelijke situatie. Ruimtelijk oriënteert deze spreiding zich noordwest-zuidoost.

Alle gegenereerde data wijst erop dat een volledige afwezigheid van archeologische artefactensites en grondsporensites niet uitgesloten kan worden. De impactbepaling tussen de geplande werken en het archeologisch bodemarchief maakt dat een vervolgonderzoek in de vorm van vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk met een hoog potentieel op kennis- en datavermeerdering. Daarom wordt er in eerste instantie een zone afgebakend dat onderworpen dient te worden aan een Steentijdtraject, te beginnen met archeologische boringen. De zone is op basis van litho-stratigrafische waarnemingen afgebakend waarbij zich mogelijk een afgedekte duin of donk situeert in de noordelijke zone. Daarenboven wordt het volledig vergunningsgebied ten noorden van de Grote Laak – met uitsluiting van de zuidelijke parking en de noordelijke Finse piste – geselecteerd voor vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven.

De impactbepaling van de geplande werken ten aanzien van het archeologisch bodemarchief maakt dat een vervolgonderzoek noodzakelijk is voor de volledige noordelijke zone van de Grote Laak. De totale oppervlakte hiervan bedraagt 65 408 m². Er wordt geopteerd voor een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem, te beginnen met een Steentijdtraject. Ten slotte dient het terrein aan een proefsleuvenonderzoek onderworpen te worden.

In augustus 2024 werd akte genomen van de nota (ID 30722) betreffende het vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van verkennend archeologisch bodemonderzoek en een proefsleuvenonderzoek (fase 1).

Tijdens het verkennend archeologisch bodemonderzoek kon de alluviaal afgedekte, eolische zandlaag beter gesitueerd worden waarbij deze zich voornamelijk bevindt in het noordoosten en verdwijnt naar het westen toe van het afgebakende onderzoeksgebied voor het Steentijdtraject. Zoals reeds vermeld werd, vormt deze zandlaag (die mogelijks uit het Tardiglaciaal dateert) paleolandschappelijk een gunstige situatie voor het mogelijks aantreffen van *high density sites* van jager-verzamelaars. Dit omwille de zandlaag mogelijks in verband te brengen is met een Pleistocene duin of donk. Het verkennend archeologisch bodemonderzoek leverde echter geen eco- of Steentijdartefacten op die wijzen op het voorkomen van een artefactenvindplaats uit de Steentijd. De afwezigheid van een Steentijd artefactensite kan bijgevolg voldoende worden aangetoond.

Het proefsleuvenonderzoek diende in twee fases uitgevoerd te worden opdat het hoofdvoetbalterrein nog in gebruik kon blijven terwijl de overige gronden reeds ontwikkeld konden worden. Fase 1 van het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd in augustus 2024. Tijdens het onderzoek werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen waardoor de middelhoge verwachting naar nederzettingssites bijgesteld kon worden naar een lage verwachting. Wél kon dankzij het proefsleuvenonderzoek een hypothetische landschapsreconstructie opgesteld worden door het registreren van de aanwezige beekgeulen. Hierdoor draagt het proefsleuvenonderzoek verder bij aan het beter interpreteren, reconstrueren en begrijpen van het voormalig landschap van de Demervallei.

Het proefsleuvenonderzoek van fase 2 leverde voldoende data op om een oordeelkundige uitspraak te doen over de archeologische verwachting van het terrein. In totaal werd 12,67 % van het onderzoekbare terrein onderzocht, hetgeen statistisch gezien als voldoende wordt beschouwd om van een representatief vooronderzoek te spreken. Hieruit blijkt dat het archeologisch potentieel zeer laag is. Het potentieel op kennis- en datawinst van eventueel verder archeologisch vervolgonderzoek wordt idem dito bijgesteld tot zeer laag.

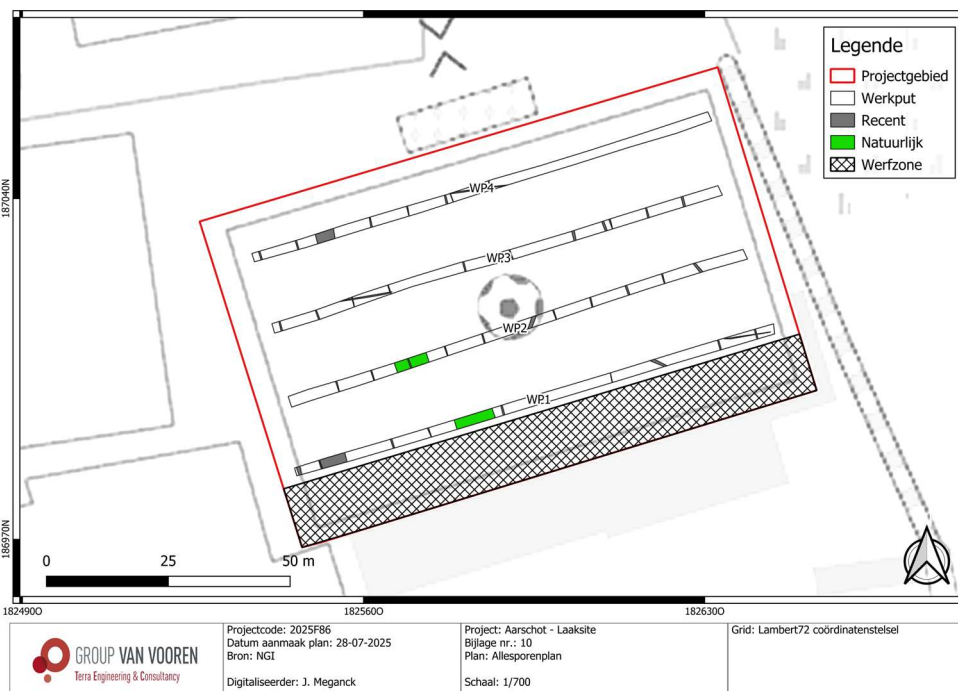
Het proefsleuvenonderzoek wees uit dat er één pedogenetische zone waargenomen kon worden binnen de contouren van het projectgebied, zijnde bodems met een A/C-profiel. Hierbij rust een homogeen donker bruingrijze Ap-horizont (met een variërende dikte van 40 tot 60 cm-mv en die afneemt richting het noorden toe) op een vrij dunne eolische zandleemlaag (ca. 10-20 cm) die op diens beurt rust op herwerkte tertiaire kleiafzettingen van de Formatie van Diest die vermengd zijn geraakt met zandafzettingen als gevolg van alluviale processen in de Demervallei. De kleiafzettingen van de Formatie van Diest kenmerken zich aan de heterogeen donkergroenblauwe zandige kleiafzettingen met oranje bijkleur die over veel glauconiet en gleyverschijnselen beschikken. Daarnaast konden in het zuidwesten van het projectgebied twee natuurlijke lagen onderscheidt worden die als alluviale afzettingen van paleogeulen uit de laatste ijstijd (Weichselien) geïnterpreteerd worden. Door hun beperkte omvang worden deze echter niet als een aparte pedogenetische zone onderscheidt.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden er geen archeologische sporen aangetroffen. Ook recentere sporen zoals kadastergreppels konden niet waargenomen worden. Wel werden over het gehele terrein recente verstoringen aangetroffen zoals nutsleidingen en drainage die gekoppeld kunnen worden aan het voetbalterrein.

Alle verzamelde data en vaststellingen tijdens het proefsleuvenonderzoek leiden tot de conclusie dat het terrein een laag tot zeer laag kennis- en datapotentieel heeft. Er werden immers geen archeologisch relevante sites vastgesteld die zouden kunnen leiden tot bijkomende informatie in de omgeving van Aarschot. Kostenbaat is verder archeologisch onderzoek gezien dit laag wetenschappelijke potentieel noch nuttig, noch noodzakelijk.

Het terrein kan vrijgegeven worden zonder vervolgonderzoek of zonder bijkomende maatregelen ter bescherming van (afwezige) relevante erfgoed.

Het volledige projectgebied mag integraal opgenomen worden in de GGA (gebieden geen archeologie).

**Fig. 3.4: Vereenvoudigd allensporenplan geprojecteerd op de topografische kaart (NGI).
Het volledige projectgebied mag integraal opgenomen worden op de GGA.**

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevallsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vevat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

3 Programma van maatregelen

Vermits een archeologische opgraving niet noodzakelijk is voor het betreffende terrein, dient er geen programma van maatregelen opgesteld te worden. Het volledige projectgebied kan immers opgenomen worden in de GGA.

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 28 juli 2025.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	#SIGN_ADO
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	#SIGN_WDC
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	#SIGN_MDI
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	#SIGN_SMI
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	#SIGN_KVV